Vrijdag 29 October 1943 — DAGBLAD — 60ste Jaargang, No. 4042

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zon..gs)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad. Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

Straatgevechten in Milaan.

Geallieerde vloot steunt opmars 5e en 8e legers in Italië.

Nederlandse en Britse vliegtuigen bombarderen Cherbourg.

Duitse aanval op eiland Brac door Joegoslavische patriotten afgeslagen.

Rode leger nadert Perekop-landengte.

TSJECHOSLOWAKIJE 25 JAAR ONAFHANKELIJK.

De Hoofden der vrije regeringen van de wereld — waarvan sommigen niet in eigen land toeven — herdachten met Tsjechoslowakije de 25e onafhankelijkheidsdag van deze kleine republiek en verklaarden unaniem, dat de overwinning op Duitsland zeker is, volgens sommigen nog tegen deze tijd van het volgend jaar.

In Londen, waar verschillende uitgeweken regeringen zich thans bevinden, kwam het Tsjechoslowaakse cabinet bijeen onder voorzitterschap van Eduard Benesj. Als aanmoediging van hen, die nog onder de nazie-verdrukking staan, werd bepaald, dat iedereen die actief strijdt aan het thuisfront, van welke leeftijd of welk geslacht ook, zal worden beschouwd als lid van de Tsjechoslowaakse strijdkrachten.

Roosevelt, Stalin en Eden behoorden tot de voornaamste persoonlijkheden, die hun goede wensen zonden met de verzekering, dat de overwinning der Verenigde Landen in zicht is.

„Het volk van de Verenigde Staten", zo zeide Roosevelt, „zendt met mij de groeten aan U en Uw landgenoten overal met het vaste vertrouwen, dat de pogingen der Verenigde Landen gestadig de terugkeer der vrijheid naar Tsjechoslowakije en Europa nader zullen brengen" (Londen, (AP) 28.10).

STRAATGEVECHTEN IN MILAAN.

De radio van Caïro deelde mede, dat straatgevechten woeden in geheel Milaan tussen de Duitse en Italiaanse strijdkrachten. De gevechten braken uit nadat enkele Duitsers een grote particuliere woning binnentraden waar zij een wapenarsenaal ontdekten en den eigenaar doodschoten. Een Italiaanse burger rapporteerde dit aan de Italiaanse militaire eenheden, die het vuur op de Duitsers openden (Londen, (AP) 29.10).

ZULLEN DE NAZIES EEN TEGENOFFENSIEF IN ITALIË ONDERNEMEN.

De tijd voor een grote Duitse tegenaanval in Italië verloopt reeds.

Want hoewel het voor den vijand nog mogelijk is om zijn troepen door de Brennerpas sneller te versterken, dan de Geallieerden versterkingen over zee kunnen aanvoeren, zal dit niet meer het geval zijn naargelang de Geallieerden meer Italiaanse havens nemen.

Aangezien de verbindingen in de Balkan doorgesneden zijn zullen de Duitsers bevoorradingswegen op de Adriatische Zee moeilijker gehandhaafd kunnen worden met het oog op de dreigende aanvallen door Geallieerde vliegtuigen, die hun bases te Foggia hebben, waardoor ook bombardementen op het Zuidelijk en Zuidoostelijk deel van Duitsland mogelijk zijn.

Dit wordt beschouwd als een der verschillende belangrijke facetten van de Italiaanse toestand.

Andere zijn: De Britten houden ongeveer 40 divisies van de as in Italië en de Balkan bezig. Omdat de Britten hun rechterflank aan de Adriatische Zee hebben zijn de Duitsers gedwongen alle havens langs de Dalmatische kust te bezetten. De vliegvelden van Corsica maken het mogelijk dat Geallieerde gevechtsvliegtuigen de gehele Westelijke Italiaanse kust kunnen bestrijken (Londen, (AP) 28. 10).

DE PAUS EN ROME.

Een bericht uit Rome zeide, dat van betrouwbare bronnen vernomen is, dat Zijne Heiligheid de Paus brieven heeft gestuurd naar alle strijdende mogendheden om haar te vragen Rome te beschouwen als Heilige Stad en het zodanig voor oorlogsgeweld te sparen. Hoewel gemeld wordt, dat de Duitsers niet op de Pauselijke nota geantwoord hebben, zouden zij verzekeringen hebben gegeven, welke de vrees voor het mogelijke lot van Rome deden afnemen (Bern, (AP) 28.10).

VERZOEK VAN DEN PAUS.

De Zweedse pers deelde mede, dat Zijne Heiligheid de Paus aan de Duitse overheden verzocht heeft een voldoende Italiaanse politie-macht ter beschikking van Rome te stellen teneinde de menigten te beletten de kerken en onschatbare kunstverzamelingen te plunderen ingeval de stad gevechtszone wordt. Er zou op dit verzoek nog geen antwoord uit Duitsland gekomen zijn. Particuliere kringen in Rome stelden voor, dat met het oog op de oorlogsomstandigheden een niet-politieke raad van 12 personen zal worden benoemd om de orde in Rome te handhaven en zorg te dragen voor het vervoer en de voedsel-distributie (Stockholm, (AP) 28.10).

SPAANSE BRIEFSCHRIJVERS OVER DE DUITSE TOESTAND.

De aanhoudende Russische successen tegen de nazies werden door den Berlijnsen briefschrijver van het nieuwsblad „Informaciones" van Madrid toegeschreven aan het gebruik van grote samentrekkingen van „geschut en massa's Geallieerd materiaal door de Russen. De correspondent Sanchez Maspons, een der voornaamste apologeten voor de Duitsers, zeide, dat de Russen „het eerste leger in de wereld hebben dat gehele divisies van grof geschut in de strijd geworpen heeft." Hij beweerde, dat het Russische artillerie-divisies waren die „erin slaagden de talloze doorbraken te bewerkstelligen, waarvan de Duitse communiqué's melding hebben gemaakt." Hieraan voegde hij toe: „Aan het front heeft de tank plaats moeten maken voor het kanon."

Als een andere reden voor de Russische successen noemde hij de grote hoeveelheid materiaal, die de Russen van de Geallieerden gekregen hebben. Maspons was het niet eens met de vroegere Duitse berichten dat weinig Brits of Noordamerikaans materiaal aan het slagfront gezien wordt. Doch de correspondent, die zeide, dat deze inlichtingen kwamen van „een der Duitse Generaals, die het best bekend zijn in de dagbladwereld", besloot zijn artikel met de bewering, dat de Duitsers nog vele reserves hebben, die tenslotte alles goed zullen maken.

Een ander bericht uit Berlijn zeide, dat een correspondent in de Balkan had gevraagd „of hij de opinie in zijn land zou voorbereiden op het verlies van de Dnjepr-linie". Een militaire zegsman zou hierop hebben geantwoord: „De Duitsers vechten aan de Dnjepr en zullen aan de Dnjepr blijven vechten en zullen al het mogelijk doen om de stellingen aan de Dnjepr welke verloren werden, te heroveren." (Madrid, (AP) 28.10).

GEEN VERDUISTERING MEER IN ALGERIË.

Als weerspiegeling van de verbeterde militaire positie schafte de Gouverneur Generaal van Algerië met ingang van 1 November de verduistering in de provincies af. In de plaats daarvan zal het licht slechts worden afgeschermd [als onze Phase B dus: zoals bekend heet hier officiëel nog altijd Phase D — Red].

Algiers werd het laatst aangevallen tegen eind Augustus toen de meeste aanvallende vliegtuigen hun bommen moesten laten vallen buiten de verdedigde gebieden en 3 toestellen werden neergeschoten (Algiers, (AP) 28.10).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„Op 28 October gingen onze troepen in het gebied ten Zuid-Oosten van de benedenloop van de Dnjepr voort met het ontwikkelen van hun offensief en vorderden zij in sommige sectoren van 5 tot 20 kilometer. Zij veroverden het districtscentrum van het Zaporozhegebied Nizjniye-Saragozjy en meer dan 30 plaatsen. Hieronder behoorden 12 grote. In de Dnjepr-bocht ten Zuid-Westen van Dnjepropetrovsk overkomen onze troepen de vijandelijke weerstand en zetten zij het offensief voort waarbij verschillende plaatsen veroverd werden, waaronder 5 grote.

In de richting van Krivoi Rog overkomen onze troepen de vijandelijke weerstand en zetten zij het offensief voort. Er werden verschillende plaatsen genomen, waaronder 8 grote. Ten Noord-Oosten van Vitebsk vervolgden onze troepen hun gevechten van plaatselijk belang en kwamen zij 5 tot 8 kilometer vooruit waarbij het districtscentrum Surazj en ongeveer 80 andere plaatsen, waaronder grote, genomen werden.

In andere sectoren van het front vonden opgevoerde verkenningen en artillerie-duels plaats. Op 27 October ontwrichtten of vernielden onze troepen aan alle fronten 25 Duitse tanks. 32 Vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten en door het afweervuur" (Moskou, (AP) 28.10).

ROEMENEN WORDEN UIT RUSLAND TERUGGETROKKEN.

De Columbia Broadcasting Corporation ving een uitzending van de Britse radio op, volgens welke alle Roemenen ten Oosten van de rivier de Dnjestr, op ongeveer 300 kilometer ten Westen van de verste Russische doorbraak, zich moeten gereed maken voor ogenblikkelijke terugtrekking naar Roemenië. De berichten zeiden, dat alle Roemeense fabrieken in een zone van 100 kilometer ten Westen van de Dnjestr in Bessarabië opdracht kregen zich gereed te maken voor overbrenging naar Roemenië (New York, (AP) 28.10).

TERREURGOLF DOOR FRANKRIJK.

Een zegsman van de Pétain-regering verklaarde door de radio van Vichy, dat een nieuwe golf van terrorisme door Frankrijk gaat en „een volledige wanorde elk ogenblik kan ontstaan".

De zegsman van Vichy zeide, dat „sabotage en botsingen tussen de terroristen en de politie over het gehele land plaats vinden". „De atmospheer in Frankrijk", aldus de omroeper, „is rijp voor een volkomen wetteloosheid".

Tegelijk zeide de radio van Brazzaville — de stem van Strijdend Frankrijk — dat Von Rundstedt opdracht heeft gegeven tot arrestatie van de officieren, die in het Franse leger waren ten tijde van de wapenstilstand (Londen, (AP) 27.10).

DE FRANSEN WORDEN INGELICHT.

Een bewijs, dat de Fransen ten minste gedeeltelijk worden ingelicht over het onderwerp en de voortgang der driemogendheden-conferentie in Moskou, werd gegeven na een bijeenkomst van het Nationaal Bevrijdingscomité. Het Secretariaat van het Comité deelde mede, dat de Commissaris van Buitenlandse Zaken, René Massigli, aan het Comité verslag uitbracht over de besprekingen in Moskou, overeenkomstig de inlichtingen, die door hem erover ontvangen werden. Personen, die in nauw contact met het Comité staan, deelden mede, dat Massigli en de anderen zich tot geheimhouding verplichtten ten aanzien van de mate, waarin de Fransen worden ingelicht. Men zegt, dat de Fransen tot nu toe niet formeel zijn uitgenodigd om deel te nemen aan de commissie voor het Middellandse Zeegebied, welke in Algiers bijeen zal komen na de besprekingen te Moskou (Algiers, (AP) 28.10).

DE DRIEMOGENDHEDEN-CONFERENTIE.

Hull, Eden en Molotov begonnen hun tiende bijeenkomst van de driemogendhedenconferentie temidden van berichten, dat enkele der meest belangrijke vraagstukken zijn opgelost in een vriendschappelijke atmospheer. De radio van Moskou zeide, dat Eden en de Britse delegatie Woensdag wederom met Stalin confereerden, waardoor te kennen wordt gegeven, dat de Russische leider in nauw contact blijft met de voortgang der besprekingen (Moskou, (AP) 28.10).

5 PROCENT.

De Noordamerikaanse Secretaris van Oorlog, Henry Lewis Stimson, zeide op een persconferentie, dat het gemiddelde verlies van materiaal door de Noordamerikaanse 8e luchtmacht, sedert zij in Juli 1942 met de verrichtingen begon van bases in Groot Brittannië, minder dan vijf procent is geweest. Hieraan voegde hij toe, dat hetzelfde percentage geldt voor de Royal Airforce. Stimson merkte op, dat bij deze berekening alle vliegtuigsoorten begrepen zijn (Washington, (AP) 28.10).

NOORDAMERIKAANSE DUIKBOOT VERLOREN.

De Noordamerikaanse Marine maakte bekend, dat de duikboot „Runner" overtijd is en als verloren moet worden beschouwd. De naaste bloedverwanten van de bemanning zijn in kennis gesteld (Washington, (AP) 27.10).

Het nieuws van vandaag.

In een stadje in Noord-Italië zat gisteren een troepje mistroostige mannen bijeen. Een oud man met vermoeide trekken voerde het woord. Benito Mussolini herdacht met zijn trawanten de mars naar Rome op deze dag in 1922. Hoop heeft hij niet meer. Als handlanger van Adolf Hitler heeft het Italiaanse volk hem verstoten als een groot verrader. Een leger heeft hij niet meer. Zijn eigen mensen bestrijden de Duitsers op hardnekkige wijze. In de stad Milaan zijn straatgevechten gaande tussen Italiaanse en Duitse troepen......

In Londen kwam gisteren het Tsjechoslowaakse cabinet bijeen onder de energieke leiding van President Benesj. Men herdacht de 25e onafhankelijkheidsdag van de kleine republiek. Van alle kanten stroomden de gelukwensen binnen — ook uit Curaçao. De mannen waren vol hoop, hoop dat men het volgend jaar de onafhankelijkheidsdag in Praag zal vieren, in een bevrijd Tsjechoslowakije. Besloten werd om allen die aan het thuisfront strijden voor de bevrijding van het land, te beschouwen als lid van de Tsjechoslowaakse strijdkrachten.

De Tsjechoslowaken mochten met recht goede hoop koesteren. Aan alle gevechtsfronten verloopt de strijd gunstig voor de Geallieerde wapenen. Aan het front tussen Zaporozhe en de Zee van Azov zijn de nazies op de vlucht. Tientallen plaatsen werden door het achtervolgende Rode leger ingepalmd met grote hoeveelheden materiaal. De Perekop-landengte, welke de Krim met het vasteland verbindt, komt met elke dag 20 tot 30 kilometer nader. Binnen een week zal het lot der nazies, die zich nog op het schiereiland bevinden, zijn beslist.

In Italië vallen de Geallieerde legers krachtig aan, niettegenstaande het slechte herfstweer. De Noordamerikaanse vloot biedt krachtige steun langs de Westkust en bestookt de vijandelijke stellingen in het gebied van Minturno. Op het land zijn Montefalcone en Molise veroverd. In Rome wordt met spanning gewacht op de naderende strijd. Paus Pius blijft Zijn pogingen aanwenden om Rome straks voor het oorlogsgeweld te vrijwaren.

De Joegoslavische patriotten boeken nog grote successen tegen den vijand. Een Duitse landingspoging op het eiland Brac voor de Dalmatische kust werd door de patriotten afgeslagen. Duitsland ziet duidelijk de dag van zijn ondergang naderen. Dr. Goebbels, die vandaag misschien voor het laatst zijn geboortedag herdenkt, beweert al dat Duitsland „niet zal instorten vóór 11 November aanstaande".

Weer een nieuw plan voor een werelduniversiteit

De Britse schrijver Bertrand Russell over zijn ideeën.

Ook Minister van den Tempel wil internationale samenwerking op dit gebied.

Het plan-Fagginger Auer met zoveel zwier hier kort geleden in het Briontheater voorgedragen en met zoveel geestdrift hier ontvangen is de vormgeving aan een supreme gedachte, zoals die allerwegen over de wereld gaat: er moet iets gedaan worden, opdat een Wereldoorlog III voorkomen worde. Men herinnert zich soortgelijke gedachten na 1918 en men heeft het fiasco ervan in 1939 gezien.

Het is goed, dat er thans door bekwame geesten niet in de trant van defaitistisch gepraat over gesproken wordt, hetwelk negatief werk is en dus al voorbestemd is op niets uit te lopen, maar dat men tracht de hogere kringen der samenleving internationaal zo te vormen, dat nauwer contact tussen de volken mogelijk zij.

Na de rede van Professor Fagginger Auer hebben wij reeds herhaalde malen melding gemaakt van pogingen in deze richting, onze Curaçaose Staten hebben het plan-Fagginger Auer gunstig ontvangen al hadden velen een spontane bijdrage van een ton of zo eerder verwacht, kampen van studenten bespreken de quaestie, diplomaten spreken over de vestiging van een cultuurcentrum, Zaterdag gaven wij het idee van den Belgischen vernufteling Ducenne over de toekomst van de wetenschap, in „Keep the lamps burning" ziet Minister Jan van den Tempel op blz. 75 in zijn ontwerp-Volkenbond als diens tweede taak „het bevorderen van de culturele betrekkingen tussen de volken" en in „the American Mercury" van Augustus 1943 schrijft de bekende Engelse schrijver Bertrand Russell een artikel over „Education after the War", waarin ook hij tot de slotsom komt, dat vestiging van een internationale universiteit nodig is [1]).

Professor Auers plan komt op een tijd, dat de geesten er rijp voor zijn. Weliswaar wil het plan-Fagginger Auer niet de stichting van een internationale of wereld-universiteit, doch veeleer een cultureel centrum, een uitwisselingskantoor, maar de gedachte ligt toch in de lijn van velen.

Russell spreekt een juist woord, dat vooral onze propagandavorsten zich wel aan mogen trekken, dat een tezeer nationaal-afgestemde opvoeding nimmer veel succes zal hebben. Hij besluit dat de nationale opvoeding onder internationaal toezicht zal moeten worden gesteld, wil men rampen als de huidige trachten te voorkomen. Russell komt dan tot zijn plan van de stichting van een internationale universiteit, liefst op een onzijdig gebied als bijvoorbeeld het District van Columbia (dit is het gebied waarin Washington gelegen is en dat niet tot de eigenlijke staten van de Verenigde Staten behoort).

Doel van zulk een universiteit zij tweeledig: 1) zuiver academisch, 2) kweken en verbreiden van een levenskijk die geschikt is oorlog te voorkomen en aanhankelijkheid aan internationale idealen te bevorderen. Deze universiteit moet, aldus vatten wij Russells lange betoog samen:

— internationaal gefinancierd worden.

— de best mogelijke laboratoria, boekerijen en andere toerusting hebben (typerend is Russells volgorde waarin hij laboratoria het eerst noemt).

— modern gebouwd en practisch zijn en toch ook fraai,

— een eigen charter hebben,

— open zijn voor alle rassen, godsdiensten, politieke overtuigingen (behalve voor wie de gedachte van internationaal bewind verwerpen), zowel wat leraars als studenten betreft,

— kleurenverschillen loochenen,

— slechts afgestudeerden van andere hogescholen aannemen als student, dus geen concurrerende instelling zijn voor bestaande universiteiten.

Bertrand Russell meent, dat voornaamste oorlogsoorzaak is de vrees. Hoe verschrikkelijker een oorlog dus wordt gemaakt, des te groter is de kans dat hij uitbreke (dit in tegenstelling met Alfred Nobel, die meende dat hoe verschrikkelijker een oorlog in zijn uitwerking was, des te minder kans er was, dat hij zou uitbreken; de historie heeft de onjuistheid hiervan doen zien).

Omtrent het geschiedkundig onderwijs heeft Russell een apart hoofdstuk geschreven, waarin hij betoogt, dat de geschiedkunde tot nu toe te nationalistisch gezind is, ten behoeve waarvan feiten worden verdraaid, zo niet vervalst. Hij geeft hier dus nogmaals een steek aan die oorlogsproducten, welke propagandisten of nationale voorlichters genoemd worden en wier eenzijdigheid hetzelfde kwaad sticht, dat eenzijdigheid immer sticht. Wat de natuurkunde betreft treedt het nationalistische vooral naar voren: de wet van Boyle wordt in Frankrijk aan Mariotte toegeschreven; Engelsen zeggen somtijds dat Priestley de zuurstof ontdekte, hetwelk onbillijk is ten aanzien van Lavoisier; Duitse wiskundigen noemen Gauss den uitvinder van niet-Euclidische meetkunde, welke eer aan Lobatsjevsky, een Rus, toekomt. De uitvinding van de stoomboot wordt in Engelse en Noordamerikaanse leerboekjes totaal anders verhaald. Uit onze eigen historie kent men de boekdrukkunst, die aan Coster wordt toegeschreven en door de Duitsers aan Guthenberg wordt toegekend. Paus Adriaan, die in onze schoolboekjes een Nederlander genoemd wordt heet in de Duitse boeken een van de Duitse pausen. Zo kan men doorgaan; onze propagandavoogden zullen de rij nog wel langer kunnen maken.

Russell wil aan zijn internationale universiteit deze moeilijkheid ondervangen door allen partijen recht te doen wedervaren. Aan Engelse kinderen wordt de Brits-Indische opstand zeer eenzijdig voorgehouden, de Spaans-Noordamerikaanse oorlog van 1898 wordt in Spanje en de Verenigde Staten geheel anders belicht... Aan een internationale universiteit zal men wel wijzer zijn en alles meer objectief bekijken. Wat de textboeken betreft moet een daartoe aangewezen lichaam een keuze doen uit alle bestaande boeken of eventueel nieuwe doen schrijven. Zulke boeken krijgen het „imprimatur" van de internationale universiteit en het cachet van dit „imprimatur" zou zo zijn, dat elke schrijver van boeken binnenkort zijn best zou doen het te krijgen.

Bovendien zouden alleen zulke goedgekeurde boeken voor schoolonderricht in alle landen gebruikt mogen worden. Een land, dat hiervan afweek, zou door het internationaal gezag moeten worden gestraft. Russell wil de niet-goedgekeurde boeken niet verbieden. Studenten, zelfs kinderen van alle leeftijden, zouden ze mogen lezen, dus ook de nationalistische litteratuur van alle landen (niet van één land), maar op de les zouden alleen de goedgekeurde boeken als leidraad genomen worden.

Geleerden zouden ook alle meningen mogen uiten, want er zou immers steeds een internationale universiteit zijn, die

[1]) Voor geïnteresseerden volgt hier de reeks: text-rede in Brion 21 Aug.; oprichting Comité 20 Sept.; Curaçaose Staten erover 22 Oct.; Amerikaanse Claeringhouse in Panama 29 Sept.; reactie op plan Fagginger Auer in U.S.A. 6 Oct.; Cultuurcentrum in de trant van de Volkenbond 19 Oct.; zomerkamp te Kanesatake 20 Oct. van „Dagblad Amigoe di Curaçao".

zulk een prestige had, dat haar uitspraak een correctie zou betekenen, indien een geleerde het algemeen belang zou schaden

Tot nu toe, aldus Russell, heeft de geschiedkunde de nationale belangen gediend en het was dit soort propaganda, dat de stabiliteit der nationale regeringen bevorderde. In Engeland, Frankrijk, Spanje en Rusland gaat dit terug tot de Middeleeuwen, in de Verenigde Staten tot 1776 en in Duitsland en Italië tot het begin van de 19e eeuw. Het nieuwe internationale onderricht zou juist door de deelneming van geleerden van alle nationaliteiten, in overeenstemming zijn met de nationale belangen, zodat die in geen enkel opzicht schade leden, maar slechts voordeel trokken. In hoeverre deze utopie verwezenlijkt kan worden, laten wij thans buiten beschouwing. Russell veronderstelt, dat de Verenigde-Volken zijn idee zullen verwelkomen en dat Italië Duitsland en Japan in deze richting zullen moeten worden opgevoed, zodat zij nadat de bezettingstroepen worden teruggetrokken zelf in deze richting kunnen verder gaan.

„De Knickerbocker moet het weekblad voor Curacao worden".

Alexander Tailleur.

„Wij hadden ons zo iets groots niet voorgesteld van Curaçao. Wij dachten een eilandje te zien en vonden een heel land. En onze bewondering voor dit land groeit met de dag. Wij zijn er nu een week en wij zullen er nog twee weken mogen blijven, maar wij zouden er wel willen wonen", zo klonk de bewonderende lofroep uit de mond van Alexander Tailleur, Directeur van de Knickerbocker-Weekly, het ook op onze zes eilanden zo welbekende en mooi verzorgde weekblad. Gelijk bekend vertoeft Directeur Tailleur hier voor het afsluiten van advertentiecontracten en het treffen van voorzieningen **om zijn weekblad sneller hier te krijgen.** Met hem medegekomen is de statige figuur van Albert Balink, van Nederlandse origine, doch burger van de Verenigde Staten van Amerika. De Heer Tailleur daarentegen is Nederlander, ook al is de taal, welke hij spreekt getuigenis van de diepe invloeden, welke het Noordamerikaanse daarop oefende. Mevrouw Tailleur kwam met haar man mede naar de Verenigde Staten, kort voor de oorlog. In Amsterdam gaf de Heer Tailleur de Dameskroniek uit en hij was juist op een zakenreis in de Verenigde Staten, toen ons land tijdelijk door den Duitser werd bezet.

De Heer Albert Balink heeft enige jaren in Indië gezeten, is toen naar de Verenigde Staten getrokken, waar hij als correspondent werkte voor De Locomotief en andere Indische bladen. Ook richtte hij hier in 1938 de „Knickerbocker" op, een maandblad, dat algemeen aftrek vond en waaruit, toen de invasie had plaats gevonden, het mooie weekblad groeide.

De „Knickerbocker" staat los van regering of politiek. Het is de bedoeling het na de oorlog voort te zetten. Het blad wordt gefinancierd door een aantal mercantiele ondernemingen, een merkwaardigheid die wij met opzet vermelden, maar waar wij bijvoegen, dat Directeur Tailleur ons vertelde, dat geen dezer ondernemingen er iets aan verdienen wil. Alleen de staf verdient, verder niemand. De financiële stut vormen alzo: de Billiton Maatschappij, de Holland Amerika Lijn, de Javase Bank, de Shell, de K.N.S.M., de Nederlandse Handelmaatschappij, de Nederlands-Indische Escompto Maatschappij, de Nederlands Indische Handelsbank, Philips, de Rotterdamse Lloyd, de Stoomvaartmaatschappij Nederland en de Unilever. De Raad van Beheer bestaat uit de Heren Valstar, Cremer, Guepin, Otten, de Lanoy, Harding, Hartog en Van den Toorn, allen in hoge functies werkzaam in genoemde ondernemingen.

In de Verenigde Staten wonen ongeveer 130.000 in Nederland geborenen en alles bij elkaar een 400.000 mensen, die van Nederlandse origine zijn. Vanzelfsprekend leeft onder hen een grote belangstelling voor Nederland, ook al zijn velen hunner de taal vergeten. In de „Knickerbocker" wordt thans 80% in het Noordamerikaans geschreven en de rest in het Nederlands. Redacteur Balink meende, dat de uitkomsten voldoende bewezen hadden, dat dit de juiste verhouding is. Vooral ook voor na de oorlog achten de Heren Balink en Tailleur hun blad van groot belang, omdat zij terecht een toeneming van commerciële betrekkingen tussen Nederland en de Verenigde Staten voorzien.

Hun plannen zijn echter ruimer. Ook Curaçao willen zij in hun vaderlandse streven betrekken. Reeds de korte tijd, dat zij hier waren, had hen overtuigd van de belangrijkheid van Curaçao, van de Oranjeliefde die hier heerst, van de prettige geest onder het volk. Het speet den heren, dat zij Suriname niet konden bezoeken, hoewel het aanvankelijk op het programma had gestaan. De bedoeling is allereerst na terugkeer in New York (eind November) een extra nummer van de „Knickerbocker" uit te geven gewijd aan Curaçao, maar de opzet is natuurlijk veel breder: de Heer Balink confereert hier met vele personen, hij maakt ritten over het eiland, maakt foto's en bestudeert het land teneinde aan de berichten Curaçao betreffende een couleur locale te geven, een zekere frisheid, in verband waarmede ook onze oudplaatsgenoot de Heer Godefridus H. Polvliet aan genoemd weekblad benoemd werd.

Natuurlijk wil men trachten om het blad sneller hier te krijgen. Besprekingen met de K.L.M. zijn hier gehouden en het is te voorzien, dat eerlang het blad enkele dagen na de datum (die steeds bij het verschijnen enkele dagen vooruit is) hier zal zijn, ongetwijfeld een grote verbetering, waarom velen met ons blijde zullen zijn.

De Knickerbocker trekt steeds meer de aandacht. Het artikel van Minister Jo van den Broek, het stuk van Minister Steenberghe, welke wij blade overnamen, heeft de aandacht getrokken van Wallstreet en de Gezant van Luxemburg bracht Steenberghe een bezoek.

De staf van de „Knickerbocker" is voor Curaçao om van te watertanden: 35 man. Op de Redactie zitten 7 redacteuren en daarbuiten enkele tientallen vaste medewerkers. Begrijpelijkerwijze bleken de Heren van de verwikkelingen des Curaçaosen krantenbedrijfs niets te bevroeden. De „Knickerbocker" moet het weekblad voor Curaçao worden, besloot Directeur Tailleur. Wij willen alles in het werk stellen het blad voor Curaçao zo aantrekkelijk mogelijk te maken. Ook de Heer Balink had grootste plannen voor de toekomst van zijn blad. Wij hopen, dat de beide Heren straks rijker zullen weggaan en veel zullen kunnen doen voor de Curaçaose eilanden.

CURAÇAO

UITBREIDING VAN ONZE RAFFINADERIJEN.

De Petroleum Administratie voor de Oorlog maakte bekend, dat een installatie voor 100-octaan vliegtuig-benzine van de Asiatic Petroleum Corporation te Curaçao en **een van de Lago Oil & Transport Company** te Aruba de voltooiing naderen. Ook werd gezegd, dat de installatie van de Asiatic te Curaçao klaar zal zijn in 1944. Deze behoren tot de plannen voor de bouw van 72 van dergelijke installaties, waarmede men sedert de aanval op Pearl Harbor begon (Washington, (AP) 28.10).

ONTVANGST TEN R.K. ZEEMANSHUIZE.

Hedenmiddag om 17 uur zal ten Rooms-Katholieken Zeemanshuize aan de Klipstraat, Overzijde, een ontvangst gehouden worden ter gelegenheid van het 12½ jarig bestaan van het Apostolaat ter Zee. Na afloop is er feest en ieder is welkom.

HET CONCERT VAN GISTERAVOND.

Krantenredacties zijn vaak lastig. Vanmorgen werd mij onvoorbereid gevraagd een korte recensie te schrijven over de uitvoering van het Curaçaos Philharmonisch Orkest van gisteravond, omdat de eigen medewerker ziek was. Hoe lastig het ook is, ik doe het gaarne, want het is een van de mooiste uitvoeringen geweest, die ik heb bijgewoond. Dit geldt niet alleen het solo-spel van Chris Engels, maar ook het gedeelte dat na de pauze ten gehore werd gebracht. Het was jammer, maar in verband met de griep begrijpelijk, dat er zo weinig mensen waren. Velen, die anders vaste bezoekers zijn van deze uitvoeringen, waren er niet. Zij zijn niet allen ziek, dat weet ik, maar vermoedelijk waren zij bevreesd een ziekte op te lopen, temeer daar immers van hogerhand gewaarschuwd is tegen samenkomsten. Wie er wel waren hebben dubbel genoten.

Chris Engels was solist aan de vleugel, een markante gestalte en een markant spel eveneens. Hij gaf het Concert in Re-mineur voor piano en orkest van Mozart. Leek het eerst of de solist er nog even in moest komen, weldra wás hij erin. Vooral de Rondo Prestissimo was magnifiek en de bloemen, die den pianist na afloop werden aangeboden, waren meer dan verdiend.

De pauze was minder gezellig dan gewoonlijk, omdat er zo weinig vaste klanten waren, maar de beide nummers, die na de pauze werden gegeven compenseerden dit tekort. Zoals bekend werden achtereenvolgens gegeven Prelude en Fuga van Bach en de Symphonie nr. 11, Militaire, van Haydn. Wij hebben Chris. Engels nog nimmer tevoor als solist gehoord en zijn blij dat dit thans gebeurd is, maar wij zijn niet minder blijde de beide stukken van na de pauze te hebben gehoord.

Het stuk van Haydn werd beter gespeeld dan ik het in lange tijd gehoord heb. Bach pakte mij dit keer minder, doch dat kan een persoonlijke voorkeur geweest zijn. Maar als conclusie gelde zeker, dat dit een van de beste uitvoeringen geweest is van het Orkest.

S.

VERENGINGSNIEUWS.

K.S.C.: Vergaderingen: 29 October om 19 uur vergadering voor de Junioren-Commissie op het Bisschoppelijk Paleis Brionplein.

2 November a.s. om 20 uur vergadering voor de Athletiek-commissie op het Centrum Social Cathólico Pietermaai.

ZWARE REGENVAL.

De regenval van eergisteren bedroeg volgens de meter op Berg-Nassau 35.4 mm. De regenval van gisteren bedroeg 3.8 mm.

VOORLICHTING AAN HANDEL EN PUBLIEK.

De vooruitgang van de olie-industrie.

De gewonnen hoeveelheid petroleum in de Zuidelijke velden, welke geëxploteerd worden onder Gouvernements toezicht, was iets kleiner in April, dan in de voorafgaande maand en was ook minder dan de hoeveelheid in dezelfde maand van het vorige jaar, maar de productie in de Noordelijke streken toonde een verhoging aan en zodoende bleef de algehele groei, gezien over de laatste maanden, gehandhaafd.

Een rapport uitgegeven door den directeur van de „Petroleos Mexicanos", meer populair genoemd de „Pemex", de werking van de gehele Pemex industrie beschouwende sinds de bezittingen van de verschillende maatschappijen in 1938 waren onteigend, geeft een gelijkmatige verhoging van de verkoop van petroleum producten voor huishoudelijk gebruik, wat sterk contrasteert met de terugval in de uitvoer van olie.

Het verlies van de buitenlandse markten in deze oorlogstijd, de ongewone verschepingsmoeilijkheden en andere strubbelingen worden teruggekaatst in de productie-cijfers.

De opgegeven opbrengst van vorig jaar 32.955.000 barrels was 20% beneden de hoeveelheid van 1941. Niettegenstaande deze ontmoedigende daling wordt een programma van verdere exploitatie en ontwikkeling van leveringsovereenkomsten voorgezet.

Hulp werd beloofd door de Regering van de Verenigde Staten van Noord-Amerika — speciaal door middel van voorgangsfaciliteiten — waardoor het mogelijk wordt in het bezit te komen van werktuigen, welke nodig zijn voor het onderhoud en de werking van de Mexicaanse olie-bezittingen. In het rapport werd ook vermeld de opening van ongeveer 100 bronnen, over de laatste 5 jaar, waarvan de meesten productief zijn; terwijl het programma over 1943 het plan inhoud voor 54 nieuwe boringen.

Een evenredige activiteit wordt in de raffinaderijen verwacht om de bestaande uitrusting aan te vullen en te verbeteren.

De raffineer-capaciteit van de tegenwoordige installaties wordt geschat op 150.000 barrels per dag — ofwel 25% meer dan de gemiddelde hoeveelheid bereikt in 1938.

Veel grotere voortgang wordt gezien in de ontwikkeling van de middelen om de olie te distribueren. De capaciteit van drie pijpleidingen is vergroot geworden van een vastgesteld totaal van 75.000 barrels per dag in 1938 — tot 210.000 barrels per dag in 1938 — ,verdere uitbreiding is in het vooruitzicht. Het aantal tankwagens nu in gebruik is 410 — tegen 771 in 1938.

De „Pemex" heeft nu 530 tankauto's beschikbaar voor algemene levering in vergelijking met de 458 wagens, welke 5 jaar geleden liepen.

De geschatte opslag-capaciteit van de industrie is gerezen van 1397.169 tot 1.725.786 barrels en de samenstelling van opslagfaciliteit is nu vastgesteld geworden.

Het totaal bedrag van de petroleumverkoop over het laatste jaar, binnen Mexico, beliep een totaal van 254.000.000 pesos, in vergelijking met 156.000.000 pesos in 1937 (de peso is ± 20.7 Amerikaanse cent).

De Export reeds van $ 8.984.000 in 1938 tot $ 16.000.000 in 1940. De verschepingsruimte daalde daarna zo sterk dat het exportbedrag over het laatste jaar slechts $ 7.378.000 aangeeft.

Wij ontvingen.

Vrouwen Organisatie Curaçao, Sept./Oct. 1943 geeft allereerst iets over de toespraak, die Hare Koninklijke Hoogheid onze Prinses kort geleden tot de West-Indiën heeft gehouden. Practische wenken helpen ieder die in huiselijke noden komt te verkeren. M. schrijft over Prinses Wilhelmina, die in 1820 overleed, E. (van Elias) over bezoekers op Curaçao (Fagginger Auer — de professor des staatsdeels, Van Oyen (de Curaçaose van de Indische Pensioenen) — Een figuur van staal, Pater Alhbrinck — stille grijze ascetische figuur) met als slot een Elias-Shakespeareaanse uitspraak: Er zijn tussen hemel en aarde andere dingen dan olie en salarisschalen. Dr. Ph. H. Hartz schrijft over de Ontwikkeling en groei van het lichaam, 1001 wereldwonderen ,van de scheve toren van Pisa en het Vrijheidsbeeld bij New York. Voorts de gewone vitamine- en tuinverzorgingsrubrieken, recepten en nog enkele andere kleine stukken, waarvan vooral Het Cadeau erg aardig is.

Neerlandia, October 1943: een voortreffelijk en vaderlands nummer, waaraan weer verscheidene lieden hebben medegewerkt. Als de mensen dit blijven doen, wordt het nog beter en beantwoordt het straks nog beter aan zijn taak. Het hoofdartikel gaat als bijna immer over het oude Nederlandse Neerlandia, een onderwerp, dat langzamerhand afgezaagd wordt: de ene meent, dat de Curaçaose redacteur zijn collega in het moederland te hard behandeld heeft ,de ander meent het tegenover gestelde. Wij zouden zeggen: vrijheid blijheid. Er zijn belangrijker onderwerpen. En de Curaçaose redacteur heeft zich op ander gebied een uitnemend, een voortreffelijk schrijver getoond.

M. B. Goelho schrijft over de geruchtmakende rede van Kelland waarin het Noordamerikaanse imperialisme ten aanzien van de Europese gebieden op het Westelijk halfrond naar voren trad en waarover hier al vaker geschreven is, maar waarover het Gouvernement ter willen van de goede verstandhouding (?) zwijgt evenals het helaas en tot aller ontevredenheid zwijgt wanneer een zo erge daad gesteld wordt, dat in oorlogstijd de doodstraf erop gesteld staat. Moeten wij dat alles maar dulden?

E. (van Elias) schrijft zijn Sprokkelingen, S. J. Kruythoff over Isaac Lamont op St. Eustatius, C. J. H. Engels geeft Time een veeg uit de pan naar aanleiding van wat dit blad in zijn editie van 9 Augustus schreef over de platen van Vesalius, die op Dr. Engels' spreekkamer hangen (waar Time al niet thuis is!) en die Time aan Jan van Calcar toeschrijft. „Dit klinkt voorlopig te wonderlijk om juist te zijn", verzucht de dichter-arts zoals zovelen bij de lezing van Time's wonderbaarlijke avonturen en reizen dit gewend zijn te doen.

Ds. G. E. Alers dichtte „Bloemenveld", Pater Brada schrijft een Litanie van Grote Zielen, waarin enkele grote Nederlandse priesters aan de vergetelheid onttrokken worden: deze reeks wordt steeds interessanter. Bemoediging heet een gedicht van Willem Bilderdijk en naar aanleiding dezelfden schrijvers wordt iets over de censuur in die tijd gezegd.

Buitenland.

JOEGOSLAVISCH COMMUNIQUÉ.

„In het Oosten van Bosnië hebben eenheden van de 27e divisie de stad Rogatica veroverd. 100 Duitsers werden gedood, 120 gewond en een grote hoeveelheid oorlogsmateriaal buitgemaakt. In Croatië deden eenheden van het 7e Slavonische corps een grote succesrijke aanval op de spoorlijn tussen Zagreb en Beograd. De lijn werd op 130 plaatsen doorgesneden over een afstand van 65 kilometer.

Twee grote en verschillende kleinere spoorbruggen werden opgeblazen en meer dan duizend telegraafpalen en 4 treinen vernield. Op een plaats werden 100 Duitsers, die de spoorlijn bewaakten, gedood en op een andere plaats werden 170 Duitsers gedood. In Croatië viel de Broad-brigade de stad Brod aan de Sava aan. Drie luchtdoelbatterijen met 14 kanonnen werden vernield en grote hoeveelheden oorlogsmateriaal werden veroverd. 2 Officieren, 5 onder-officieren en 37 soldaten van het geregelde Croatische leger hebben zich bij de partijgenoten gevoegd.

Op 23 October poogden de Duitsers te landen op het eiland Brac doch de gehele strijdmacht werd uitgeroeid. Tegelijk landden de Duitsers op het schiereiland Peljesac en slaagden erin een bruggehoofd te vestigen. Ten Westen van Zagreb in het gebied van Zumberak werden alle Duitse aanvallen afgeslagen. De Duitsers hebben in dit gebied een week lang offensieve operaties gevoerd waarbij 120 Duitsers en Croatische Quislings gedood werden en 2 pantserwagens en een grote hoeveelheid oorlogsmateriaal werden vernield.

In het Noorden van Dalmatië vielen eenheden van de 19e divisie een Duitse colonne aan nabij Benkovac. In de gevechten werden 330 Duitse officieren en manschappen gedood. Aan de Croatisch-Hongaarse grens werd de spoorlijn tussen Koprovnica en Cyekenyes (aan de Hongaarse zijde) vernield. In het Westen van de Croatische provincie Lika hebben nog gevechten plaats met de Duitse gemotoriseerde eenheden. In Montenegro vinden defensieve gevechten plaats. Er hadden botsingen plaats met eenheden van Serbische Quislings onder Neditsj nabij Bistrica, waarbij 65 Serbische Quisling-soldaten werden gevangen. Naast de Duitsers en Serbische Quislings onder Neditsj vechten nog troepen onder Generaal Mihailovitsj en eenheden van de Italiaanse fascistische zwarthemden tegen de partijgenoten in dit gebied. In Slovenië hebben de partijgenoten verschillende versterkte plaatsen achter de Duitse linies veroverd" (Londen, (AP) 29.10).

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN NOORD-AFRIKA.

„De vijandelijke kuststellingen in het gebied van Minturno werden in de nacht van Woensdag gebombardeerd door Noordamerikaanse kruisers en torpedojagers, welke opereren in de Golf van Gaeta. Er werd verder voortgang gemaakt aan het front van het 5e leger waar nog een belangrijke hoogte is veroverd. De gevechten worden voorgezet aan het front van het 8e leger en de Britse en Canadese troepen zijn nog wat vooruit gekomen. Montefalcone is veroverd. In de meeste sectoren waar gevechten wordt heeft het zwaar geregend. Gevechtsbommenwerpers en gevechtsvliegtuigen van de Noordwestelijke Afrikaanse luchtmacht vielen gisteren de wegenkruispunten, treinen, bruggen en vijandelijke stellingen in het gevechtsgebied aan. De landingsterreinen nabij Litoria Orvieto en Folingo werden door gevechtsbommenwerpers aangevallen. Bij deze verrichtingen werden 2 vijandelijke vliegtuigen vernield. Geen onzer vliegtuigen wordt vermist" (Geallieerd Hoofdkwartier in Algiers, (AP) 29.10).

VASTLEGGING ARGENTIJNSE BELEGGINGEN IN DE V. S?

De „Herald Tribune" zeide in zijn financiële kroniek: „Berichten uit Washington welke gisteren gepubliceerd werden, volgens welke het Departement van Financiën van plan is de Argentijnse beleggingen in de Verenigde Staten vast te leggen, hebben tot een belangrijke verwarring geleid onder Zuidamerikaanse importeurs en exporteurs. Naspeuringen bij de banken van Wall Street, welke betrekkingen met Buenos Aires hebben, alsook telefonische inlichtingen uit Washington hebben geen bevestiging van zulk een maatregel gegeven. Er zijn echter tekenen, dat de quaestie enkele malen het onderwerp van besprekingen is geweest. De noteringen van de Argentijnse peso zijn twee punten gedaald."

Een ingelichte berichtgever was van mening, dat ingeval van een opdracht tot vastlegging der Argentijnse beleggingen, Argentinië hierdoor niet ernstig getroffen zal worden, doch het Argentijnse crediet op dezelfde basis zal stellen als die van Portugal, Spanje en andere onzijdige landen (New York, (AP) 28.10).

INTERNERING ARBEIDSLEIDERS IN ARGENTINIË.

Reizigers uit Buenos Aires deelden mede, dat kort na de aanvaarding van de post van President van het Nationale Departement van Arbeid door Kolonel Juan Peron, een groep van 48 arbeidsleiders onder politie-toezicht per trein uit Buenos Aires gezonden werd naar het interneringskamp te Neuquen. Naar men zegt behoort Kolonel Peron tot de zogenaamde loge van kolonels, die Argentinië feitelijk regeert. Peron, die tevens de post behoudt van algemeen secretaris van het Ministerie van Oorlog, zeide Woensdag op een persconferentie, dat hij de vakbonden respecteert, mits zij zich niet met de politiek inlaten.

Zegslieden uit Buenos Aires zeiden, dat tot de groep, welke Woensdagavond naar Neuquen gezonden werd, de vroegere senator Benito Marianetti behoorde, leider van de linkse sociale partij, die reeds eerder in hetzelfde kamp geïnterneerd was, doch later werd vrijgelaten. Alle geïnterneerden werden door de overheden als communisten bestempeld (Montevideo, (AP) 28.10).

COMMUNIQUÉ VAN NEW DELHI.

„Meer biezonderheden zijn vermeld omtrent de aanval op koopvaardijschepen en het centraal spoorwegstation te Rangoen op 26 October jl. door Liberators van de 10e Noordamerikaanse luchtmacht. Verschillende voltreffers werden geplaatst op een vijandelijk koopvaardijschip van 350 voet — aldus het communiqué van gisteren — en bij de laatste waarneming stond het vaartuig in brand. 3 Grote branden met veel rook ontstonden in de vijandelijke installaties ten Zuiden van het centraal station.

In de gevechten, welke volgden na onderschepping van onze formaties door Japanse vliegtuigen, werden 7 vijandelijke jachtvliegtuigen — naar men aanneemt — vernield, 5 werden waarschijnlijk vernield en 1 beschadigd. Een vliegtuig dat gisteren als vermist werd opgegeven is in dit gevecht verloren gegaan. De bemanning hiervan werd door de Japanners gemitrailleerd toen hun valschermen opengingen. Op diezelfde dag bestookten Mitchells het rivierkanaal Mu en de spoorbrug ten Westen van Mandalay met goede resultaten" (New Delhi, (AP) 28.10).

VALSE BESCHULDIGINGEN VAN PARTIJGENOTEN?

Het Inlichtingenkantoor van de Koninklijke Joegoslavische Regering verweet Generaal Broz der Partijgenoten (Tito) ervan „herhaaldelijk en onafgebroken Mihailovitsj te beschuldigen van verraad en samenwerking met den vijand en ook met aanvallen op de partijgenoten". De verklaring zeide, dat Generaal Draja Mihailovitsj, Koning Petars Minister van Oorlog, grote offers heeft gebracht in de strijd tegen de Duitsers en dat de beweringen van Tito jammer genoeg „de succesrijke voortzetting van de strijd hinderen". De Britten, die beweren onpartijdig te zijn tussen de strijdkrachten van Tito en Mihailovitsj, zeiden overtuigende berichten ontvangen te hebben, volgens welke er geen grond is voor de beschuldigingen der partijgenoten (Caïro, (AP) 28.10).

AANVAL OP CHERBOURG.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit: „Mitchell bommenwerpers van de Royal Airforce en de Nederlandse marine-luchtmacht, alsook Whirlwind en Typhoon bommenwerpers hebben met een escorte van gevechtsvliegtuigen Donderdagmiddag de havenbedrijven te Cherbourg aangevallen. Een bommenwerper wordt vermist" (Londen, (AP) 28.10).

K. SANTHANAM OVER DE HONGERSNOOD IN BENGALEN.

K. Santhanam, het vroeger lid van de Wetgevende Vergadering en Brits Indisch journalist, verklaarde na bestudering van de hongersnood in Bengalen dat er elke week ongeveer 100.000 mensen sterven. Hij zeide dat de oogst der wintergewassen het aantal sterversgevallen zal doen dalen doch dat de huidige stervensgevallen hun in vloed nog zullen doen gelden gedurende vele maanden van 1944 zelfs indien er vóór het eind van het jaar voldoende maatregelen voor de bevoorrading en medische hulpverlening worden getroffen (New Delhi, (AP) 27.10).

GOEBBELS AAN HET WOORD.

Goebbels zeide tot het Duitse volk, dat Rusland het werkelijke gevaar is in deze oorlog, doch dat voor wat het thuisfront betreft de Geallieerde bombardementen een „leeuwenaandeel hebben in onze moeilijkheden". Hij beweerde, dat Duitsland tegenslagen heeft gehad en gedwongen werd tot terugtrekkingen, doch „dat er geen tekenen zijn van een militaire of morele instorting". Goebbels legde deze verklaringen af in een artikel in „Das Reich", dat door de Duitse radio werd uitgezonden. De uitzending werd door de Associated Press opgevangen.

In het artikel zeide Goebbels, dat de Geallieerde propaganda 11 November had vastgesteld als de dag van Duitslands instorting, doch „de vijand denkt nog in de termen van Wereldoorlog I en is daarom niet geneigd te geloven, dat hij zich thans voor een geheel ander volk gesteld ziet" (Londen, (AP) 28.10).

JEAN DESEY OVER DE HANDEL TUSSEN CANADA EN BRAZILIË.

Jean Desey, de Canadese Gezant in Brazilië, die nu thuis is om besprekingen te voeren met zijn regering, zeide op een persconferentie, dat Brazilië bereid is strijdkrachten te zenden naar de oorlogsfronten, indien de Geallieerde strategie dit vereist. Hij zeide, dat de Braziliaanse luchtmacht in uitgebreide mate de kusten en convooien bewaakt en dat zij „vele" vijandelijke duikboten heeft vernield. De handel tussen Canada en Brazilië is vanwege de oorlog in grote mate toegenomen en hij voorziet, dat de handel na de oorlog een grote vlucht zal nemen. Ook zeide hij, dat Brazilië de Geallieerden voorziet van alle rots-cristallen voor wetenschappelijke instrumenten alsook van belangrijke hoeveelheden rubber en delfstoffen. Desey zeide, dat de Braziliaanen Canada beschouwen als een „land van Amerika" en dat zij zich aldus in het openbaar zowel als in privé uitdrukken wanneer men hen vraagt om commentaar te leveren op het wegblijven van Canada uit de Pan-Amerikaanse Unie (Ottawa, (AP) 28.10).

EEN ONTKENNING.

Uit Rome wordt vernomen, dat het Hoofdkwartier van de Italiaanse Katholieke Actie een communiqué uitgaf, waarin de berichten in de Italiaanse pers ontkend worden, volgens welke deze organisatie haar aanhankelijkheid betuigd had aan de zogenaamde Fascistische Republikeinse Regering. Het communiqué merkte op, dat de Katholieke Actie in Italië had afgezien van elke politieke actie en daarom geen dergelijke verklaring kon afleggen. Een gelijksoortige bekendmaking werd gedaan door andere organisaties, welker steun aan de fascisten gemeld was, doch niet gepubliceerd door de pers (Madrid, (AP) 29.10).

GROOT ONGELUK IN MEXICO.

Meer dan honderd personen werden gedood en bijna tweehonderd gewond toen de muren van een oud klooster gisteren instortten te Ciudad Itzamal nabij Merida tijdens de viering van een kerkelijk feest (Merida, (AP) 26.10).

OPENING NIEUWE ZIEKENHUIS OP SABA.

Woensdag is op Saba het nieuwe Windward Ziekenhuis officieel geopend. Landraad Lambert Hassell, die aanwezig was bij de opening heeft Zijner Excellentie den Gouverneur een telegram gestuurd waarin hij namens de bevolking, speciaal van Windward en Hell's Gate hartelijk dank betuigd heeft voor dit zo belangrijke gebouw door het Gouvernement aan haar gegeven.

MUTATIE BIJ DE ARUBA BANK.

De Heer John G. Eman, Directeur Administrateur van de Aruba Bank, is als zodanig afgetreden en heeft deze post overgedragen aan den Heer J. E. Irausquin. De Heer Eman blijft Commissaris met volledige volmacht.

De Heer B. Henriquez werd benoemd tot Onder-Directeur van de Aruba Bank.

ALLERLAATSTE NIEUWS.

— **De Russische radio** deelde mede, dat de Duitse defensies zijn gebroken langs het gehele front tussen Melitopol en de Zee van Azov. De snelle Russische tankeenheden en mobiele pantsereenheden, die over de steppen trekken, bevinden zich reeds op minder dan 95 kilometer afstand van Perekop, de laatste deur, welke nog open is voor de nazies op de Krim om te ontkomen. De Russen maken voortgang met een snelheid van 20 tot 30 kilometer per dag.

— **Het vliegveld** Maritza op Rhodos werd in de afgelopen nacht aangevallen door zware bommenwerpers van de Raf. De haven van Stampalia werd gisteren aangevallen. Er lagen 5 kleine schepen in de haven. Bij de aanval vlogen de wrakstukken de lucht in en ook zag men veel wrakstukken in het water drijven.

— **Luchtverkenningen** hebben aangetoond, dat belangrijke schade werd aangericht aan de rangeerterreinen en nabijliggende bouwwerken bij de aanval van 24 October op Ebenfurt op 11 kilometer ten Noord-Oosten van Wiener Neustadt in Oostenrijk. De verkenningen hebben ook vastgesteld, dat de zware bommenwerpers de spoorlijnen en bruggen te Friedburg op 40 kilometer ten Zuiden van Wiener Neustadt troffen.

— **Van de zijde der as** wordt bevestigd, dat Veldmaarschalk Albert Kesselring ontheven is van het commando in Zuid-Italië en Generaal Heinrich von Wittinghoff hem is opgevolgd.

— **Het DNB meldde** in een bericht uit Tokio, dat de Japanse koopvaardijschepen „Kamu Maru" en „Fuji Maru" getorpedeerd werden in de Oostchinese Zee. Het ene schip kwam tot zinken en het andere werd ernstig beschadigd. 10 Opvarenden werden gedood en 20 worden vermist.

— **De Heer G. F. Swift**, Vice-Voorzitter van de Raad van Swift & Company is in de afgelopen nacht op 62-jarige leeftijd te Chicago overleden als gevolg van een bloedvatverstopping in de hersenen.

— **Molise in Italië** is veroverd. Deze plaats ligt op ongeveer 30 kilometer ten Noord-Oosten van Isernia en nabij Torella del Sannio, dat gisteren door de Britten veroverd werd.

— **Berichten in de Turkse pers** zeggen, dat zulke grote schokken gevoeld worden door de ontploffingen van bommen en granaten op de eilanden in de Aegeïsche Zee, dat de ramen van de dorpen langs de Turkse kust stuk geslagen worden. Men zeide, dat thans haast voortdurend het geluid van ontploffende bommen en het knallen van het afweervuur op de eilanden gehoord kan worden.

CURAÇAO VOOR 1634.

Er bestaan verschillende mogelijkheden, om iets te achterhalen over Curaçao voor de inneming van het eiland door de Hollanders.

Zo is er bv. de mogelijkheid, de opgravingen verder te bestuderen en dan zal men wellicht meer te weten komen over de levenswijze der Indianen, die op dit eiland verblijf hielden.

Er bestaat de mogelijkheid, alle reisverhalen, vooral die der Spanjaarden na te lezen en de spaarzame gegevens over Curaçao daaruit te compileren.

Verder zou een onderzoek der oude Spaanse archieven nog wel meer opleveren, zoals het onderzoek in het archief van Sevilla reeds veel heeft opgeleverd.

Wij weten dat toen Columbus voor de derde keer overstak, hij het plan opvatte, om eens wat meer Zuidelijk te koersen. Enkele schepen zond hij, langs de hem nu bekende weg, naar Santo Domingo, maar hij zelf kwam op Trinidad aan en ontdekte vervolgens de vaste kust van Zuid-Amerika. In het reisverhaal van Antonio de Herrera zien wij, dat hij verder doorgaat naar Margarita en zeer enthousiast is over wat hij daar ziet. Hij waant zich in het paradijs aangekomen.

Maar daar hij vermoedt, dat zijn tegenwoordigheid op Santo Domingo vereist wordt, vertrekt hij de 5e Augustus van Margarita. Wij zien dan, dat hij langs de kust vaart en nog vele grote en hoge landen, die onder het vaste land behoren, ontdekt. Er staat niet bij, dat hij aan land ging. Hij schijnt dus van Margarita komend, niet ineens noordwaarts gegaan te zijn, maar hij is nog een hele tijd onder de kust gebleven. Op zich is het niet onmogelijk, dat hij zelfs tot Curaçao doorvoer. Deze reis had plaats in het jaar 1498.

In het najaar van het volgende jaar verneemt Columbus, dat Ojeda, een oud officier van hem ook een reis naar Zuid-Amerika heeft gemaakt en nu met een zekeren Amerigo Vespucci naar Santo Domingo gekomen is. Dit alles volgens de reisverhalen van Antonio de Herrera. Als wij nu bedenken, dat volgens berichten, waarschijnlijk overgenomen uit de Venezolaanse geschiedboeken, Curaçao in het jaar 1499 ontdekt zou zijn door deze twee personen, dan moeten wij zeggen, dat lijkt volgens het verhaal van Antonio wel heel goed mogelijk. Meer nog, ze komen daar in San Domingo in het najaar aan, na een reis langs de kust, nu dan is het ook wel mogelijk, dat Curaçao ontdekt is, op de feestdag van Sta Anna, naar welke heilige de baai genoemd is.

Wij kunnen heel goed begrijpen, dat men zich om Curaçao niet erg druk maakte, als men bedenkt wat voor rijkdommen er ontdekt werden. Zo is het ook begrijpelijk, dat het onbekend bleef en de las Casas er van meent te weten, dat het bijna rond is en een zekere Gonzalo Fernandez de Oviedo, die Curaçao Gorozante noemt (hij kwam naar Amerika in 1513) klaagt, dat men de naam op zoveel manieren spelt.

Voor Aruba schijnt hetzelfde te gelden, op een kaart van Garcira de Loyasa van 1525 zou te lezen staan, voor Aruba, de naam Curaba.

Ojeda krijgt een stuk van het vaste land cadeau, maar al dra begint de Indianenroof, vooral als Pedrarias van Avila er bestuurder over wordt. Wij moeten niet vergeten, wat voor publiek er hier kwam. Columbus kon voor een van zijn tochten geen andere bemanning meekrijgen als gevangenen, die zodoende hun vrijheid herkregen.

Curaçao is in het jaar 1513 zelfs geheel ontvolkt, gedeeltelijk zal de bevolking weggevoerd zijn naar Santo Domingo, zoals wij later zullen vernemen, gedeeltelijk ook zal men gevlucht zijn naar de kust. In het verhaal van Onze Lieve Vrouw van Coromoto zien wij, hoe er de schrik inzat bij de Indianen.

De legende verhaalt daar, hoe de H. Maagd den Indianen verschijnt en hun komt zeggen, dat zij niet moeten vluchten, want de Spanjaarden komen hun ook iets zeer kostbaars brengen: het Christendom.

Hoe vreselijk de toestand was, kunnen wij lezen in de reisbeschrijving van den Italiaan Benzo, die omstreeks 1540 de strooptochten medemaakt, ziek ligt op Margarita en ook langs de kust komt, die dus de toestand hier zeer goed kent.

Er is echter een lichtpunt. Een zekere Juan de Ampues, in Spaanse dienst, maakt op het eiland Santo Domingo kennis met de Indianen, die men van de eilanden Curaçao en Bonaire gehaald had. Hij ziet hun goed karakter, vraagt aan hen naar hun eiland te mogen terugsturen en ze te bekeren.

Daar deze Juan de Ampues verband stond met de Paters Hieronieminten van Spanje, heeft men wel eens het vermoeden geuit, al zouden deze Paters de bekeerders zijn geweest der Curaçaose Indianen. De herinnering aan hun verblijf op Santo Domingo was nog levendig onder de Indianen, toen de Hollanders hier kwamen. De Laet, de eerste Hollandse historicus dezer eilanden spreekt er over.

Juan de Ampues heeft zelfs de opdracht gekregen om die mensenroof op de kust daar tegen te gaan. Hij sticht Coro in 1527. Ditzelfde jaar staat ook soms opgegeven als het aanvangsjaar der Spaanse kolonisatie op Curaçao.

Het Christendom kon nu gepreekt worden, vooral nadat Coro in het jaar 1531 tot bisdom is verheven. Het schijnt dat men ook op Curaçao verschillende plaatsen de naam van een heilige gegeven heeft.

Specifiek Indiaanse namen bleven er niet veel over. Pater Euwens geeft er nog enkele op, naar de oudste kaarten van Curaçao.

Een latere Hollandse dominee, die na 1634 de Indianen tot het Protestantisme zal trachten over te halen, moet bekennen, dat men de Roomse religie „goed heeft ingezogen". Bij de inneming in 1634 waren echter nog niet allen Katholiek. Er kwamen verschillende kerkjes, zo op St. Barbara, verder St. Anna, beoosten van het Schottegat, later verbrand bij de inval van de Hollanders, in de streek bij St. Kruisbaai en bij Ascencion.

Wellicht was het echter een vlottende bevolking; wij horen tenminste van wederzijds contact met de Indianen van de kust, waaraan men stamverwant was.

Een belemmering was echter het priestergebrek van het nieuwe bisdom Coro. Bovendien komen er de kapers. In de reisbeschrijving van een Engelsman Cumberland lezen wij, dat hij met zijn drie boten naar Curaçao en Aruba kwam. Het reisverhaal zegt echter slechts, dat ze aan land gingen om zich te verversen. Dat was in het jaar 1593. De Indianen en Spanjaarden hielden zich zeker schuil; zo was ook hun methode toen de Hollanders op het eiland kwamen.

In het jaar 1567 had een andere kaper, Valier, Coro reeds verwoest en was de situatie dus allesbehalve gunstig voor een rustige ontwikkeling van het Christendom. Wij lezen toch nog, dat de vijfde bisschop van Coro (1580 — 1593) op vormreis is en naar Aruba komt.

In de kerkgeschiedenis van Venezuela lezen wij, dat de bisschop (1618) ongerust wordt over de kapers. Er was reden voor; zo zouden de Hollanders omstreeks 1623 op Bonaire verschenen zijn.

In een reisbeschrijving van een zekeren Richtshoffer zien wij, dat er hout kapen en er ook heel rustig Franse boten begroeten. Er zijn daar veel bandieten, zegt die schrijver (1632).

Was Bonaire een soort strafkolonie geworden, of bedoelt hij kapers; wij weten het niet? Het schijnt wel, dat de Spanjaarden nog poogden de streek vrij te houden. Ze maken schijnbaar gevangenen, zoals een Jan Jans Otsen, die men op Curaçao gevangen zette, maar die juist de spion zou zijn voor de Hollanders, want onder zijn leiding komen de Hollanders in 1634 voor een formele overrompeling.

Er zijn dus nog wel wat gegevens. Wie weet er meer?

Nederland.

BETER DAN MEN VERWACHTTE.

De toestanden in de vier gevangenkampen op het Japanse eiland Formosa, waar Nederlanders, Britten en Noordamerikanen ondergebracht zijn, is volgens het September-bulletin van het Roden Kruis over het algemeen verbeterd. Het Internationale Rode Kruis Comité bezocht deze kampen vier maanden geleden. De ongeveer 1500 gevangenen, merendeels officieren, werden van Sumatra, Java, Malakka, Hongkong en de Philippijnen hierheen gebracht. In het Tamazato-kamp bevinden zich 71 officieren van hoge rang, waaronder 15 generaals en exgouverneurs. Verscheidene hooggeplaatste ambtenaren van Nederlands Indië zullen waarschijnlijk ook in deze kampen geïnterneerd zijn. Het Rode Kruis heeft in Maart bericht ontvangen, dat de volgende personen er verblijven:

Gouverneur-Generaal Adriaan W. L. Tjarda van Starkenborgh Stachouwer; Luitenant-Generaal Henry ter Poorten; A. I. Spits, Gouverneur van Sumatra; en de Generaal-Majoors A. Igen, A. Pesman, W. Schilling, R. Bakkers, H. G. D. de Fremery, R. T. Overakkers, J. H. Uhl en Van Rees. De kampen zijn alle door bamboe en door stenen muren omgeven. Er bevinden zich kazernes in, die meestal van hout gemaakt en goed geventileerd zijn.

Het klimaat van Formosa is mild. De sanitaire inrichtingen zijn voldoende, maar verre van luxueus. Het koken geschiedt door gevangenen, die vroeger kok bij het leger waren. Het voedsel bestaat voornamelijk uit rijst en gort met wat vlees, vis, groenten aardappelen en soms fruit, kleine hoeveelheden eieren, boter en kaas. Zo nu en dan wordt thee verstrekt, maar geen koffie. Er wordt voldoende voedsel gegeven om in leven te blijven, maar van een goed dieet is geen sprake. Een generaal van Tamazato verklaarde, dat een zending van het Rode Kruis ten minste voor een tijdje verbetering had gebracht. Ieder kamp heeft een ziekenhuis met een staf van doktoren en oppassers en voldoende medicijnen. Colitis en diphtheritis, welke in de beginne veel voorkwamen, veroorzaakt door voedsel, klimaat en drinkwater, zijn thans veel verminderd. Er werden inspuitingen tegen verschillende ziekten gegeven. Malaria kwam veel voor in het kamp te Heito, minder in de andere drie kampen. Geregeld worden kinine en andere medicijnen verstrekt; ook zijn maatregelen genomen tegen de muskieten. De officieren en burgers mogen werken wanneer zij dat wensen; onder-officieren en soldaten moeten arbeid verrichten, wanneer zij gezond zijn. De betaling, die zij daarvoor ontvangen, is hetzelfde als die, welke in het Japanse leger gegeven wordt. 's Zondags worden godsdienstoefeningen gehouden. De voornaamste klacht van de gevangenen is, dat zij zo weinig post mogen ontvangen. Hun verbinding met de buitenwereld bestaat uit een briefkaart per maand. De vijf kampen worden vrijwel op dezelfde wijze geleid. De Japanse bevelhebber en zijn onderbevelhebbers trachten de kampen op een behoorlijk peil te houden. Verder vermelde het Rode Kruis-bulletin, dat acht gevangenen in kampen in Midden-Japan een bezoek kregen van Mgr. Marcella, den Apostolischen Vertegenwoordiger in Tokio. In deze, zowel als in vier andere kampen voor Nederlandse, Britse en Noordamerikaanse burgers werden de gevangenen vrij goed behandeld, deelt het bulletin mede.

DRIE EEUWEN.....

In de Sint Gilles Cathedraal te Edinburgh in Schotland is de stichting — drie eeuwen herdacht van de Schotse Kerk te Rotterdam, die al die tijd onafgebroken haar diensten met Schotse predikers, tot aan de invasie, heeft gehouden. Professor Dr. P. Sj. Gerbrandy heeft aan de plechtige dienst deelgenomen.

VOOR ZO LANG HET DUURT.

N.S.B.-burgemeester F. E. Mueller van Rotterdam is afgetreden als districtleider van de N.S.B. voor Rotterdam in verband met zijn vele andere werkzaamheden voor het verraad. Een zekere Van Ierssel is hem als zodanig opgevolgd.

JORIS IEVENS.

De bekende Nederlandse filmer Joris Ievens maakt op het ogenblik een film in opdracht van het Noordamerikaanse leger: „Know your enemy, Japan".

ONVERDACHTE GETUIGENIS.

Er is een boekje verschenen van N.S.B.-dominee E. Schouten: „Oproep tot bezinning".

Hier volgen een paar regels eruit: „het ergste scheldwoord heden ten dage is „N.S.B.'er", zelfs wanneer de man die uitgescholden wordt niets met de N.S.B. te maken heeft. De N. S.B.'er is eenvoudig een monster. Zelfs iemand die normaal met hem omgaat is een verrader".

TOPPUNT VAN OPTIMISME.

Er is een „Zee-Jeugdstorm" opgericht voor N.S.B.-knapen van 14 tot 18 jaar. De oefentijd bedraagt ...... vier jaar!

FIJN HEERSCHAP!

De Zweed Arvid Fredborg heeft te Londen een boek doen verschijnen dat „Behind the Steel Wall" heet. Hij schrijft daarin o.a. over de tijd dien hij als journalist doorbracht te Berlijn. Aan het hoofd van de buitenlandse-pers-afdeling van het nazie-propaganda-ministerie stond toen Professor Karl Boemer. Deze genoot — ofschoon hij nazie was — het vertrouwen der buitenlandse journalisten, omdat hij ervoor zorgde dat de Gestapo zich met hun aangelegenheden bemoeide. Fredborg schrijft: „er was een Nederlandse journalist in Berlijn die een zekere mate van prestige bezat en van wien men algemeen aannam dat hij sterk anti-naziegezind was. Zij die hem echter goed gadesloegen vonden toch dat er iets eigenaardigs aan dezen man was. Maar niemand kon precies onder woorden brengen wat dat was. Op zekere dag vertelde Boemer aan een paar van mijn collega's dat deze Nederlandse journalist, die zij zo hoog aansloegen, niets anders was dan een Gestapo-spion. Niemand echter kreeg ooit het bewijs daarvoor in handen. Totdat Hitler Nederland binnenviel. Want die Nederlandse journalist heette ...... Max Blokzijl.

OP NEDERLANDSE WIJZE.

Een Islam-leraar die uit Arabië te Melbourne aankwam zeide dat de Moslems in het Midden-Oosten diep getroffen zijn door wat de Nederlandse regering heeft gedaan en nog doet voor de Islamitische Indonesiërs, die op het ogenblik in het Midden-Oosten zijn. Deze leraar is een van een groep die door de Nederlandse regering is uitgenodigd — uit Mekka, Medina en andere plaatsen van de Hedjaz om de godsdienstige verzorging van Indonesische Moslems, thans in Australië, op zich te nemen.

OVER VIS.

Te Londen is een internationale visserij-conferentie gehouden, waar onder andere na-oorlogse visserij-problemen onder het oog zijn gezien, mede in verband met de voedselvoorziening. Vele Nederlandse regeringsafgevaardigden namen aan deze conferentie deel.

NEDERLANDS-INDIË — AUSTRALIË.

Ter eerste vergadering van de nieuwe vereniging Nederlands-Indië — Australië te Melbourne, hebben de Australische minister van buitenlandse zaken Herbert Evatt en de Commissaris voor Nederlands Indië Dr. van Hoogstraten het woord gevoerd. Beide zeiden dat de samenwerking tussen Australië en Nederlands Indië na de oorlog bestendigd moet blijven in beider voordeel.

LEDEN VAN DE ANTI-REVOLUTIONNAIRE PARTIJ.

Anton Mussert heeft onlangs met biezondere nadruk vermeld, dat van de 10 op 28 Augustus terechtgestelden 9 tot de voormalige anti-revolutionnaire partij behoorden.

BELEEFDHEIDSBEZOEK.

Minister Piet A. Kerstens heeft te Washington een beleefdheidsbezoek gebracht aan den Onder-Staatssecretaris voor buitenlandse zaken Stettinius den plaatsvervanger van den te Moskou vertoevenden Staatssecretaris Cordell Hull.

VOOR POSTZEGEL-VERZAMELAARS.

Geallieerde soldaten in vrij Nederlands Nieuw Guinea hebben de postzegelvoorraad daar uitgeput. Een stempel vervangt nu voorlopig deze postzegel. Enveloppen met deze stempels zijn nu reeds gezocht door filatelisten.

ZIJ WORDEN MOE.

Volk en Vaderland klaagt over een „zekere moeheid" in de gelederen der N.S.B. Het blad drukte ook een satyrische „ode aan de lafaards" af, de mensen „die hun N.S.B.-speldjes hebben verloren" anderen die de gelederen verlaten „zelfs voor het uur der gevreesde invasie". N.S.B.'er Hugo van den Broek schrijft in de Limburger Koerier dat de taak van de N.S.B. om het Nederlandse volk te overtuigen van goede bedoelingen (sic!) van

Kerkberichten.

Week van 31 October t/m 6 November.

Zo.: Achttiende Zondag na het Octaaf van de H. Drievuldigheid. Tevens Hoogfeest van Christus Koning

Ma.: Feest van Alle Heiligen.

Di.: Herdenking van alle overleden gelovigen.

Do.: H. Carolus Borromaeus.

Vr.: Zalige Martinus de Porres O.P., tevens de eerste Vrijdag van de maand, biezonder toegewijd aan het Allerheiligste Hart van Jezus Christus.

De gelovigen worden dringend verzocht om zoveel mogelijk 's morgens na de H. Mis of 's middags vóór zonsondergang te komen biechten.

CATHEDRALE ST. ANNA-KERK. Otrabanda.

Pastoor: M.J. v.d. Elsen O.P., tel. 1507

Zondag:

5.30 H. Mis.
7.30 Kindermis.
9.— Plechtige H. Mis.
19.— Plechtig Lof met preek.

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis.
Ma.: Missen als op Zondag. Na de Hoogmis Te Deum. 19 uur Lof voor Allerzielen met preek.
Di.: 7.— Plechtige H. Mis.
19.— Kruisweg.
Vr. 6.— Gezongen H. Mis ter ere van het H. Hart.
19.— Lof.
Biechten: 's morgens na de H. Mis, op verzoek en na 16 uur, maar vóór donker.

H. ROZENKRANSKERK, Pietermaai

Pastoor: C. v.d. Looy, O.P. tel. 2170. **spreekuren: 8 uur en 19.45 uur.**

Zondag:

5.— H. Mis.
6.30 H. Mis.
8.— Kindermis.
9.— Hoogmis (P.)
19.— Lof.

Weekdagen:

5.30 H. Mis (beh. Za.)
6.— en 6.30 H. Mis
Ma.: Missen als op Zondag.
Di.: 5.— Plechtige H. Mis.
17.— Rozenhoedje op het Kerkhof
Biechten: na Lof. Zaterdag na 16 uur

H. FAMILIE-KERK, San Mateo.

Pastoor: Th. Exler, O.P., tel. 2413

Zondag:

5.— H. Mis.
6.15 H. Communie uitreiken.
6.30 H. Mis.
7.45 Kindermis.
9.— Hoogmis.
18.30 Plechtig Lof met feestpreek over Christus Koning.

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis.
Ma.: Missen als op Zondag.
19.— Lof voor Allerzielen.
Di.: 7.— Plechtige H. Mis.
17.— Rozenhoedje op het Kerkhof
Do.: 7.— Congregatie voor de meisjes.
19.— Aanbidding voor vrouwen.
Vr.: 5.— Gezongen H. Mis ter ere van het H. Hart.
Biechten: na Lof. Zaterdag de gehele dag.

Iedere 2e en 4e Zondag van de maand Predicatie in het Nederlands.

KERK O.L.V. VAN DE BERG CARMEL, Groot Kwartier.

Pastoor P. Elie O.P., tel. 1967, spreekuur: 8 — 10 uur. Zon-, feest- en weekdagen.

Zondag:

5. H. Mis.
7.30 Kindermis.
8.30 Hoogmis (N. en P.).
17.— Lof.

Weekdagen: 6.30 en 7— H. Mis.
Ma.: Missen als op Zondag.
Di.: 7.— Gezongen Requiem Mis.
17.— Kruisweg.
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis ter ere van het H. Hart.
Biechten: elke dag na H. Mis en Zaterdagmiddag.

KERK VAN HET H. HART, Janwé.

Pastoor A. C. de Valk O.P., tel. 2365. **spreekuur 7 — 8.15 uur beh. Zondag.**

Zondag:

5.30 H. Mis.
8.30 Hoogmis (P.)
17.— Lof.
Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).
Ma.: Missen als op Zondag.
Di.: 6.30 Gezongen H. Mis.
17.— Rozenhoedje op het kerkhof
Za.: Kindermis om 7 uur.
Biechten: elke dag na H. Mis tot 9 uur. Za. van 16 tot 18 uur.

H. TERESIA-KERK, Juicio.

Pastoor H. Penninx O.P. tel. 1367, spreekuur: 7—9 uur (behalve Zondag).

Zondag.

5.— H. Mis (P.); 8.— Hoogmis
19.— Lof.

Weekd.: 6.30 H. Mis (behalve Zat.).
Ma.: Missen als op Zondag.
19.— Lof met preek.
Di.: 6.45 Gezongen H. Mis.
15.30 Kruisweg.
Do.: 7 Congregatie van de H. Maagd.
Vr.: 6.30 Gezongen H. Mis ter ere van het H. Hart.
Za.: 7.— Kindermis.
Biechten: 's morgens na H. Mis tot 8 uur; Zat. van 16 — 19 uur.

KAPEL ST. MARTINUS-GEST.

Zo.: 7.— H. Mis; 16.— Lof.
Weekd.: 6.— H. Mis.
Di.: 16.— Lof
Do.: 17.15 — 18.15 Aanbidding voor de vrede (N).

KERK H. FRANCISCUS VAN ASSISIË, Oranjestad — Aruba.

Pastoor Th. Bartel O.P., tel. 34; spreekuren: alle weekdagen van 7.15—8.15 uur, alsmede om 10 uur en om 18.30 behalve 's Zaterdags.

Zondag:

5.30 H. Mis.
7.30 Kindermis.
8.45 Hoogmis.
18.30 Lof.
Weekd.: HH. Missen om 6 en 6.30 uur.
Donderdags 18.30 uur lof ter ere van het Allerheiligst Sacrament.
Biechten: Alle weekdagen onder en na de HH. Missen en 's namiddags om 15.30 uur. 's Zaterdags bovendien van 15.30 tot 19 uur.